

● تحقیقات نشان می دهد... ○

جعفر رونقی خامنه‌ای

■ شرایط کاری معلمان

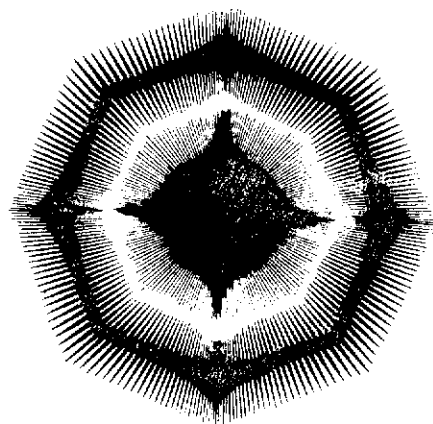
تنزل وضع اجتماعی حرفه معلمی با کاهش نسبی حقوق در ارتباط است (البته کاهش حقوق تنها دلیل نیست). معلمان مدارس ابتدایی دیگر اقتدار و حیثیت گذشته را ندارند. نشانه این فقدان موقعیت اجتماعی این حقیقت است که روزه‌روز تعداد کمتری از فارغ‌التحصیلان، بویژه فارغ‌التحصیلان پسر، می‌خواهند حداقل در سطح ابتدایی وارد حرفه آموزشی شوند. معلمی بیشتر به عنوان حرفه زنان در نظر گرفته می‌شود. و درآمد حاصله فقط به عنوان افزایش اضافی برای خانواده منظور می‌شود. این تنزل وضع اجتماعی حرفه آموزشی بر کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته هر دو تأثیر می‌گذارد و در برخی از کشورهای صنعتی مانند فرانسه موضوعی درخور توجه و باعث نگرانی مقامات تعلیم و تربیت شده است.

■ شرایط آموزش - یادگیری در کشورهای در حال توسعه / مؤلف کابلدوز
بست‌لت وایت؛ ترجمه ولی‌الله فرزاد. نمای تربیت، فصلنامه تربیتی یونسکو،
جلد ۱ شماره ۱، صص ۲۶ و ۲۷.

■ استرس‌های نوجوانی

سیمونز و همکاران وی در سال ۱۹۷۹ دریافتند که تعویض مدرسه، شروع ملاقات با جنس مخالف، بالغ شدن و جنس زن همه در افزایش مشکلات دوره نوجوانی سهیم‌اند.

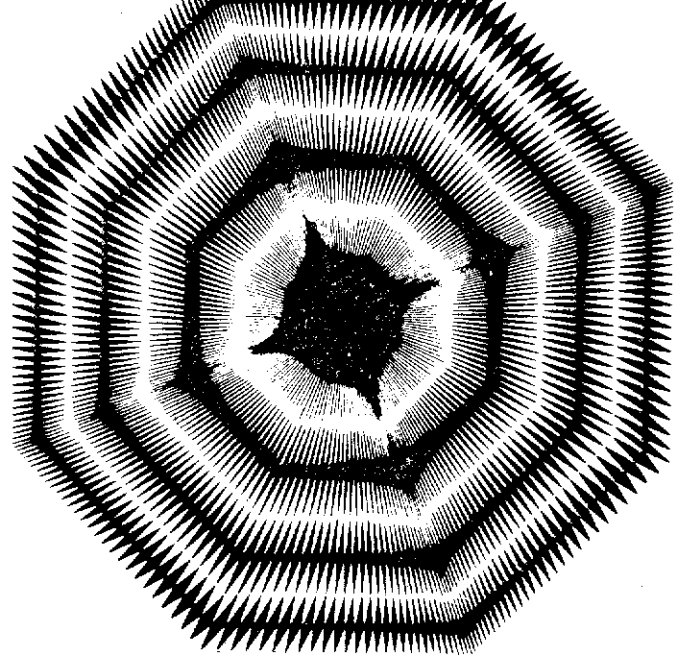
■ استرس‌های نوجوانی / ترجمه میرنقی گروسی فرشی. اطلاعات علمی، سال هفتم،
شماره ۱، صص ۴۴.

■ اضطراب پس از جنگ

در یکی از اولین مطالعات در مورد جنگ تحمیلی، نامور و شرفشاهی (۱۳۶۰) در بررسی آمار خود دریافتند که در نمونه‌ای ($n = 17$) از بیماران روانی مناطق جنگی، افسردگی ($n = 16$) و اضطراب ($n = 15$) شایع‌ترین علائم بوده است. هنگامی که محرک فشارزا پایان می‌یابد، واکنشهای دفاعی علیه فشار روانی کاهش یافته و اضطراب افزایش می‌یابد. در واقع پس از جنگ، اضطراب اهمیت پیدا می‌کند. اضطراب جنگجویان در صحنه نبرد نه تنها مشکلی ایجاد نمی‌کند. بلکه ضروری نیز هست. اما هنگامی که این اضطراب وارد زندگی روزمره شود، مشکلات آغاز می‌شوند. حتی ۲۰ سال پس از جنگ دوم جهانی هنوز برخی از سربازان آسیب‌پذیری خود را در مقابل فشار روانی حفظ کرده بودند. (آرچیبالد و تادنهام، ۱۹۶۵).

■ گیلانی، بیزن و بناهی، محمود. اضطراب پس از جنگ، پژوهشهای روان
شناختی، ۱۳۷۰، دوره ۱، شماره ۱ و ۲، صص ۷ و ۶.

مداوم والدین برای ایجاد عشق به مطالعه در کودکان بسیار ضرورت دارد. در این بررسی، کودکان هنوز هم به مطالعه کتاب علاقه مندند اما تنوع سرگرمی های مخصوص کودکان یک خطر بزرگ را برای مطالعه بوجود آورده است. والدین باید عشق به مطالعه را در کودکان زنده نگهدارند و از تمامی راههای ممکن به راهنمایی آنها بپردازند. در این بررسی چنین آمده است: فرزندان والدینی که هر روز مطالعه می کنند بیشتر از سایرین به کتاب خواندن علاقه نشان می دهند.

■ محله هسا، نشریه داخل پروازی هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران، تابستان ۱۳۷۰، ص ۴۸.

■ تغییرات اجتماعی در دوره نوجوانی

در طول نوجوانی سازگاری با گروه همسالان تدریجاً افزایش می یابد. (برنردت ۱۹۷۹) نوجوانان افرادی را که روی آنها تأثیر دارند جایجا می کنند - یعنی همسالان را جایگزین والدین می کنند. اهمیت والدین برای نوجوانان لزوماً کاهش نمی یابد بلکه اهمیت گروههای همسال افزایش می یابد. به نظر می رسد سازش گروهی در این مرحله نتیجه تغییرات در مرحله بلوغ جنسی باشد. در میان پسران، درشتی اندام و افزایش نیرو در میان دختران، وقت شناس بودن و حساس بودن در موقعیت گروهی اهمیت و ارزش بالائی دارد و اعتماد به نفس بیشتری را موجب می شود (کاورل جارکو ویلین ۱۹۸۰).

■ استرسهای نوجوانی / ترجمه مرتضی گروسی فرشی. اطلاعات علمی، سال هفتم، شماره ۱، ص ۴۵.

■ عشق به مطالعه

۳ والدین معتقدند کودکان آنها به مطالعه علاقه مندند اما وقتی که موضوع بازی کردن در فضای باز یا بازیهای ویدئویی مطرح شود، کتاب در مرحله دوم قرار می گیرد. در یک بررسی تلویزیونی که موفق به دریافت جایزه نیز شده است، گفته شده دخالتهای

■ کمبود توجه

«هیپراکتیویتی» یا به عبارت جدیدتر «اختلال کمبود توجه» یکی از اختلالات روانشناختی کودکان است. این اختلال قبلاً به نام «سندرم هیپراکتیو» یا «واکنش هیپراکتیو کودک» نامیده می شد. در واقع هیپراکتیویتی یکی از پرمراجعه ترین اختلالات کودکان در نزد متخصصان است. بین ۳ تا ۵ درصد کودکان دوره ابتدایی علائم آن را نشان می دهند. طبق اطلاعات «راس» و «پل هام» (۱۹۸۱) این اختلال در پسران ۶ تا ۹ برابر دختران است. قبل از ۸ سالگی کثیرالوقوع است و پس از آن، وقوع آن کمتر و دوره های آن کوتاهتر می شود.

بر اساس تحقیقات «بارکلی» و «کانینگهام» (۱۹۷۹)، کودکان هیپراکتیو بسیار پراکنده ذهن هستند و از دستورات پیروی نمی کنند. معمولاً کمبود هوشی ندارند، پشت سر هم صحبت می کنند و فاقد مهارتهای اجتماعی هستند. معمولاً مشکلات زیادی با والدینشان دارند، بیشتر از این لحاظ که از فرامین آنها اطاعت نمی کنند.

■ هیپراکتیویسی؛ دارودرمانی با رفتار درمانی؟، پژوهشهای روان شناختی، ۰۳۷۰، دوره ۱، شماره ۱، صص ۶۵ و ۶۶.